

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання і протидії політичній корупції

Верховна Рада України постановляє:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України:

1. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до N 51, ст. 1122):

1) у частині третій статті 38 слова і цифри "правопорушення, передбаченого статтею 164¹⁴" замінити словами і цифрами "правопорушень, передбачених статтями 164¹⁴, 212¹⁵, 212²¹";

2) статтю 212¹⁵ викласти у такій редакції:

"Стаття 212¹⁵. Порухення порядку надання або отримання внеску на підтримку політичної партії, порушення порядку надання або отримання державного фінансування статутної діяльності політичної партії, порушення порядку надання або отримання фінансової (матеріальної) підтримки для здійснення передвиборної агітації або агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму

Порушення встановленого законом порядку надання або отримання внеску на підтримку політичної партії, порушення встановленого порядку надання або отримання державного фінансування статутної діяльності політичної партії, а так само порушення встановленого законом порядку надання або отримання фінансової (матеріальної) підтримки для здійснення передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму -

тягнуть за собою накладення штрафу на громадян від сімдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян і на посадових осіб - від ста до ста тридцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією суми внеску на підтримку політичної партії, наданої або отриманої з порушенням закону";

3) главу 15-А доповнити статтею 212²¹ такого змісту:

"Стаття 212²¹. Порухення порядку подання фінансового звіту про надходження і використання коштів виборчого фонду, звіту партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру

Порушення встановленого порядку або строків подання фінансового звіту про надходження і використання коштів виборчого фонду, звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру або подання фінансового звіту, оформленого з порушенням встановлених вимог, -

тягнуть за собою накладення штрафу від трьохсот до чотирьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян";

4) у статті 221 цифри "212²- 212²⁰" замінити цифрами "212²- 212²¹";

5) у пункті 1 частини першої статті 255:

абзац другий після цифр "212¹⁴" доповнити цифрами "212¹⁹";

абзац "Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, її представники в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі (стаття 164⁶ - в частині демонстрування і розповсюдження фільмів без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів на каналах мовлення телебачення України; стаття 164⁷ - в частині порушення умов розповсюдження і демонстрування фільмів, передбачених державним посвідченням на право розповсюдження і демонстрування фільмів на каналах мовлення телебачення України; стаття 164⁸ - в частині недотримання квоти демонстрування національних фільмів при використанні національного екранного часу на каналах мовлення телебачення України, стаття 212⁹ - в частині порушення порядку ведення передвиборної агітації, агітації під час підготовки і проведення референдуму, порядку участі в інформаційному забезпеченні виборів з використанням електронних (аудіовізуальних) засобів масової інформації)" доповнити словами і цифрами "стаття 212¹¹ - в частині ненадання можливості оприлюднити відповідь щодо інформації, поширеної стосовно суб'єкта виборчого процесу електронним (аудіовізуальним) засобом масової інформації";

абзац "спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади з питань реалізації державної політики у сфері телебачення і радіомовлення, інформаційній та видавничій сферах (стаття 186⁷ - у частині недоставляння або порушення строку доставляння обов'язкового безоплатного примірника видань, стаття 212⁹ - в частині порушення порядку ведення передвиборної агітації, агітації під час підготовки і проведення референдуму, порядку участі в інформаційному забезпеченні виборів з використанням друкованих засобів масової інформації та інформаційних агентств)" доповнити словами і цифрами "стаття 212¹¹ - в частині ненадання можливості оприлюднити відповідь щодо інформації, поширеної стосовно суб'єкта виборчого процесу друкованим засобом масової інформації чи інформаційним агентством";

абзац "Національного агентства з питань запобігання корупції (стаття 188⁴⁶)" викласти в такій редакції:

"Національного агентства з питань запобігання корупції (статті 172⁴ - 172⁹, 188⁴⁶, 212¹⁵, 212²¹)".

2. У Кримінальному кодексі України (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., N 25 - 26, ст. 131):

1) у статті 96¹ слова і цифри "статтею 354 та статтями 364" замінити словом і цифрами "статтями 159¹, 354, 364";

2) у статті 96³:

пункт 4 викласти в такій редакції:

"4) вчинення її уповноваженою особою від імені та в інтересах юридичної особи будь-якого із злочинів, передбачених статтями 109, 110, 113, 146, 147, частинами другою - четвертою статті 159¹, статтями 160, 260, 262, 436, 437, 438, 442, 444, 447 цього Кодексу";

пункт 2 примітки після цифр "147" доповнити словами та цифрами "частинами другою - четвертою статті 159¹, статтями";

3) статтю 159¹ викласти в такій редакції:

"Стаття 159¹. Порушення порядку фінансування політичної партії, передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму

1. Подання завідомо недостовірних відомостей у звіті партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру або у фінансовому звіті про надходження та використання коштів виборчого фонду партії, місцевої організації партії, кандидата на виборах -

карається штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

2. Умисне здійснення внеску на підтримку політичної партії особою, яка не має на те права, або від імені юридичної особи, яка не має на те права, умисне здійснення внеску на користь політичної партії фізичною особою або від імені юридичної особи у великому розмірі, умисне надання фінансової (матеріальної) підтримки для здійснення передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму фізичною особою або від імені юридичної особи у великому розмірі чи особою, яка не має на те права, або від імені юридичної особи, яка не має на те права, а так само умисне отримання внеску на користь партії від особи, яка не має права здійснювати такий внесок, або у великому розмірі, умисне отримання у великому розмірі фінансової (матеріальної) підтримки у здійсненні передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму, умисне отримання такої фінансової (матеріальної) підтримки від особи, яка не має права надавати таку фінансову (матеріальну) підтримку, -

караються штрафом від ста до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років та із спеціальною конфіскацією.

3. Дії, передбачені частинами першою або другою цієї статті, вчинені повторно, -

караються штрафом від трьохсот до п'ятисот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або виправними роботами на строк до двох років, або обмеженням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років із спеціальною конфіскацією.

4. Дії, передбачені частиною другою цієї статті, вчинені за попередньою змовою групою осіб, організованою групою або поєднані з вимаганням внеску чи фінансової (матеріальної) підтримки у здійсненні передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського або місцевого референдуму, -

караються обмеженням волі на строк до трьох років або позбавленням волі на той самий строк, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та із спеціальною конфіскацією.

Примітка. Великим розміром у цій статті визнається розмір суми грошових коштів, вартість майна, пільг, послуг, позик, переваг, нематеріальних активів, будь-яких інших вигод нематеріального чи негрошового характеру, що у два чи більше разів перевищує встановлений законом максимальний розмір внеску на підтримку політичної партії чи максимальний розмір фінансової (матеріальної) підтримки на здійснення передвиборної агітації або агітації з референдуму".

3. У Законі України "Про політичні партії в Україні" (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., N 23, ст. 118 із наступними змінами):

1) у статті 8:

пункт 8 викласти в такій редакції:

"8) джерела матеріальної та фінансової підтримки політичної партії, її місцевих організацій, порядок здійснення витрат політичної партії";

доповнити пунктами 8¹ та 8² такого змісту:

"8¹) порядок здійснення внутрішньопартійного фінансового контролю (аудиту) за надходженнями і витратами політичної партії, її місцевих організацій, а також порядок утворення (призначення на посаду та звільнення з посади), повноваження і термін повноважень органів чи посадових осіб, відповідальних за здійснення такого контролю (аудиту);

8²) порядок залучення аудиторської фірми для проведення зовнішнього незалежного фінансового аудиту звітності про доходи, майно, витрати і фінансові зобов'язання політичної партії, її місцевих організацій";

2) статтю 14 викласти в такій редакції:

"Стаття 14. Кошти та інше майно політичних партій

Держава гарантує політичним партіям право на кошти та інше майно для здійснення своїх статутних завдань.

Політичні партії є неприбутковими організаціями. Політичні партії для здійснення своїх статутних завдань мають право володіти, користуватися та розпоряджатися рухомим і нерухомим майном, коштами, обладнанням, транспортом, набуття яких не забороняється законами України. Політичні партії можуть орендувати (мати на іншому праві користування) необхідне рухоме та нерухоме майно.

Надання матеріальної та фінансової підтримки політичним партіям здійснюється у формі:

1) внесків на підтримку партій;

2) державного фінансування статутної діяльності політичних партій у порядку, встановленому цим та іншими законами України.

Внеском на підтримку політичної партії є грошові кошти чи інше майно, переваги, пільги, послуги, позики (кредити), нематеріальні активи, будь-які інші вигоди нематеріального або негрошового характеру, у тому числі членські внески членів політичної партії,

спонсорство третіми особами заходів чи іншої діяльності на підтримку політичної партії, товари, роботи, послуги, надані або отримані безоплатно чи на пільгових умовах (за ціною, нижчою за ринкову вартість ідентичних або подібних робіт, товарів та послуг на відповідному ринку), отримані політичною партією, її зареєстрованою в установленому порядку місцевою організацією, пов'язаною особою політичної партії чи її місцевої організації, висунутим політичною партією чи її місцевою організацією кандидатом на виборах народних депутатів України, виборах Президента України, місцевих виборах (шляхом перерахування або переказування до виборчого фонду на відповідних виборах) або надані політичній партії, зареєстрованій в установленому порядку місцевій організації політичної партії, пов'язаній особі політичної партії чи її місцевої організації, висунутому політичною партією чи її місцевою організацією кандидату на виборах народних депутатів України, виборах Президента України, місцевих виборах (шляхом перерахування або переказування до виборчого фонду на відповідних виборах).

Національне агентство з питань запобігання корупції встановлює визначення термінів "пов'язані особи", "спонсорство", "треті особи", що вживаються в цьому Законі.

Політична партія, а також місцева організація політичної партії, яка в установленому порядку набула статусу юридичної особи, зобов'язані відкрити рахунки в установах банків України, на які перераховуватимуться всі кошти у безготівковій формі, які набуватимуться політичною партією чи її місцевою організацією. Реквізити банків, в яких відкриті рахунки політичної партії та її місцевих організацій, які в установленому порядку набули статусу юридичної особи, і банківські реквізити таких рахунків оприлюднюються на офіційному веб-сайті політичної партії (за наявності) та зазначаються у звіті про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру політичної партії. Про відкриття та закриття таких рахунків відповідні установи банків України повідомляють Рахункову палату та Національне агентство з питань запобігання корупції протягом трьох банківських днів у порядку, встановленому Національним банком України за погодженням з Національним агентством з питань запобігання корупції.

Політична партія, місцева організація політичної партії, яка в установленому порядку набула статусу юридичної особи, відкривають рахунки в установах банків України виключно в національній валюті України.

Грошові внески на користь політичної партії, місцевої організації політичної партії, яка в установленому порядку набула статусу юридичної особи, здійснюються через банківські операції.

З метою ідентифікації громадянина України, який здійснює грошовий внесок на користь політичної партії без відкриття рахунка, установа банку чи відділення зв'язку, до яких звернувся такий громадянин, встановлюють прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків або ідентифікаційний номер згідно з Державним реєстром фізичних осіб - платників податків та інших обов'язкових платежів, номер та (за наявності) серію паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від одержання ідентифікаційного номера чи номера паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків України в електронному безконтактному носії, дату і місце народження";

3) статтю 15 викласти в такій редакції:

"Стаття 15. Обмеження у здійсненні внесків на підтримку політичних партій

<http://yurist-online.org/>

Не допускається здійснення внесків на підтримку політичних партій:

- 1) органами державної влади та органами місцевого самоврядування;
- 2) державними та комунальними підприємствами, установами та організаціями, а також юридичними особами, в яких не менше десяти відсотків статутного капіталу або прав голосу прямо або опосередковано належать державі, органам місцевого самоврядування чи нерезидентам або кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) яких є особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування відповідно до Закону України "Про запобігання корупції";
- 3) іноземними державами, іноземними юридичними особами, іноземцями та особами без громадянства, а також юридичними особами, кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами) яких є іноземці чи особи без громадянства;
- 4) незареєстрованими громадськими об'єднаннями, благодійними та релігійними об'єднаннями (організаціями);
- 5) громадянами України, які не досягли 18-річного віку, громадянами України, яких судом визнано недієздатними, а також анонімними особами або під псевдонімом;
- 6) іншими політичними партіями;
- 7) фізичними та юридичними особами, з якими укладено договір про закупівлю робіт, товарів чи послуг для забезпечення потреб держави або територіальної громади згідно із Законом України "Про здійснення державних закупівель", - протягом строку дії такого договору та протягом одного року після припинення його, крім випадків, якщо загальна сума коштів, отримана за таким договором протягом строку дії договору та протягом двох років після припинення його дії, не перевищує 10 відсотків загальної суми доходу фізичної або юридичної особи за відповідний період;
- 8) фізичними та юридичними особами, які мають непогашений податковий борг.

Загальний розмір (сума) внеску (внесків) на підтримку політичної партії від громадянина України протягом одного року не може перевищувати чотирьохсот розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня року, в якому здійснювалися внески.

Загальний розмір (сума) внеску (внесків) на підтримку політичної партії від юридичної особи протягом року не може перевищувати восьмисот розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня року, в якому здійснювалися внески.

Якщо фізична або юридична особа здійснює або може здійснювати вирішальний вплив на діяльність однієї або кількох юридичних осіб (зокрема, є кінцевим бенефіціарним власником (контролером) юридичної особи), внески такої фізичної або юридичної особи і підконтрольних їй юридичних осіб вважаються внеском однієї особи і обмежуються загальним розміром (сумою) внеску (внесків), встановленим цією статтею. Національне агентство з питань запобігання корупції встановлює визначення термінів "вирішальний вплив", "кінцевий бенефіціарний власник (контролер)", що вживаються в цьому Законі та законодавстві України про вибори.

Розмір (сума) внеску у формі робіт, товарів або послуг визначається на основі ринкової вартості ідентичних або подібних робіт, товарів та послуг на відповідному ринку за

методологією, розробленою та затвердженою Національним агентством з питань запобігання корупції за погодженням з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики.

Разом з платіжним документом на здійснення грошового внеску на підтримку політичної партії до установи банку України чи відділення зв'язку подається письмова заява про відсутність обставин, передбачених частинами першою - третьою цієї статті, наявність яких є підставою для відмови у прийнятті платіжного документа на здійснення грошового внеску. Така заява подається за формою, затвердженою Національним агентством з питань запобігання корупції. Без подання такої заяви платіжний документ на здійснення грошового внеску не приймається.

Політична партія, її місцева організація, розпорядник виборчого фонду політичної партії, її місцевої організації чи кандидата від політичної партії (місцевої організації партії) зобов'язані відмовитися від внеску особи, яка відповідно до закону не має права здійснювати такий внесок, або якщо розмір внеску (сумарний розмір внесків) особи (групи осіб) перевищує встановлений законом розмір, протягом трьох днів від дня, коли уповноваженій особі політичної партії, місцевої організації політичної партії чи розпоряднику коштів виборчого фонду стало відомо про це. На підставі заяви про відмову від внеску чи його відповідної частини з цієї причини за підписом керівника політичної партії, місцевої організації політичної партії, розпорядника виборчого фонду політичної партії, місцевої організації політичної партії чи кандидата від політичної партії (місцевої організації партії) на відповідних виборах та платіжного документа установа банку, в якій відкрито рахунок, на який зараховано внесок, повертає такий внесок або його відповідну частину особі, яка його внесла, а в разі неможливості повернення перераховує такий внесок чи його відповідну частину до державного бюджету. Порядок повернення добровільного внеску чи його частини з підстав, зазначених у цій частині, та з інших встановлених законом підстав визначає Національний банк України";

4) статтю 17 викласти в такій редакції:

"Стаття 17. Фінансова звітність політичної партії

Політичні партії, місцеві організації політичних партій ведуть бухгалтерську звітність у встановленому порядку, проводять щорічний внутрішній фінансовий аудит своєї діяльності, а також проходять зовнішній незалежний фінансовий аудит у випадках, передбачених цим Законом.

Щорічний внутрішній фінансовий аудит діяльності політичної партії, її місцевої організації, яка у встановленому законом порядку набула статусу юридичної особи, здійснюється органом (посадовою особою) відповідної політичної партії, місцевої організації політичної партії, уповноваженим здійснювати внутрішньопартійний фінансовий контроль (аудит) за надходженнями та витратами політичної партії (місцевої організації партії).

Політична партія, яка була суб'єктом виборчого процесу на виборах Президента України, виборах народних депутатів України або брала участь у чергових чи позачергових місцевих виборах, а також політична партія, яка отримує державне фінансування, зобов'язані пройти зовнішній незалежний фінансовий аудит звітності про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру в рік, наступний за роком проведення таких виборів чи отримання державного фінансування.

Зовнішній незалежний фінансовий аудит, зазначений у частині третій цієї статті, проводиться аудиторською фірмою, що відповідає таким критеріям:

- 1) аудиторська фірма включена до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів;
- 2) аудиторська фірма має досвід надання аудиторських послуг суб'єктам господарювання, зокрема виконала не менше двох завдань з аудиту або інших аудиторських послуг для суб'єктів господарювання протягом останніх трьох років;
- 3) у складі аудиторської фірми наявні не менш як десять працівників, які безпосередньо залучені до надання аудиторських послуг і працюють на умовах повної зайнятості та з якими укладено трудовий договір;
- 4) не менш як три працівники аудиторської фірми мають сертифікат, що визначає їхню кваліфікаційну придатність на заняття аудиторською діяльністю на території України;
- 5) щорічний дохід аудиторської фірми протягом останніх трьох років становить не менше трьох мільйонів гривень;
- 6) аудиторська фірма уклала договір страхування відповідальності перед третіми особами (щодо відшкодування можливих збитків у зв'язку з провадженням професійної діяльності) на суму не менш як десять мільйонів гривень. При цьому договір страхування повинен діяти протягом усього періоду надання аудиторських послуг.

Політичні партії, місцеві організації політичних партій зобов'язані надавати аудиторській фірмі, що проводить їх зовнішній незалежний фінансовий аудит, інформацію (документи), необхідну для проведення такого аудиту.

Політична партія має право укладати договір на проведення аудиту з тією самою аудиторською фірмою не більш як три роки поспіль.

Політична партія щоквартально, не пізніше ніж на сороковий день після закінчення звітного кварталу, зобов'язана подати до Національного агентства з питань запобігання корупції у паперовій формі (за підписом керівника політичної партії, засвідченим печаткою політичної партії), а також на електронному носії звіт політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за відповідний квартал, а також оприлюднює такий звіт на своєму офіційному веб-сайті (за наявності) у цей самий строк. У звіті політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру обов'язковому оприлюдненню підлягають прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання фізичної особи. Інші відомості про фізичну особу, віднесені до інформації з обмеженим доступом, оприлюдненню не підлягають.

Форма звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру затверджується Національним агентством з питань запобігання корупції з урахуванням вимог цього Закону.

Звіт політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру повинен містити інформацію про:

- 1) майно політичної партії, її кожної місцевої організації, яка в установленому порядку набула статус юридичної особи, вартість такого майна станом на кінець відповідного звітного кварталу. Ці відомості включають дані про об'єкти нерухомості, рухоме майно,

цінні папери, нематеріальні активи, грошові кошти. Дані про об'єкти нерухомості та рухоме майно зазначаються, якщо вони належать політичній партії, її місцевій організації на праві власності або використовуються ними на праві користування. Дані про рухоме майно (крім транспортних засобів) зазначаються, якщо вартість такого майна перевищує п'ятдесят розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня звітного року;

2) дату здійснення кожного внеску на користь політичної партії, її місцевої організації, яка в установленому порядку набула статус юридичної особи, а також до виборчого фонду політичної партії, її місцевої організації чи кандидата від політичної партії (місцевої організації партії) на відповідних загальнодержавних або місцевих виборах (у разі проведення виборів), розмір (суму) отриманого внеску, найменування, місцезнаходження, код за Єдиним державним реєстром юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців юридичної особи, яка здійснила внесок, прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), місце проживання та реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті) фізичної особи, яка здійснила внесок на підтримку політичної партії;

3) суму отриманих протягом звітного періоду коштів з державного бюджету, виділених на фінансування статутної діяльності політичної партії та, окремо, на відшкодування витрат, пов'язаних з фінансуванням передвиборної агітації (у разі отримання політичною партією таких коштів);

4) дату здійснення кожного платежу з рахунків політичної партії, її місцевої організації, яка в установленому порядку набула статус юридичної особи, рахунку (рахунків) виборчого фонду політичної партії, її місцевої організації, кандидата від політичної партії (місцевої організації партії) на відповідних загальнодержавних або місцевих виборах (у разі проведення виборів), отримувача відповідного платежу (із зазначенням відомостей, передбачених пунктом 2 цієї частини для осіб, які здійснюють внески на підтримку політичної партії), цільове призначення та розмір кожного платежу;

5) дату виникнення, припинення, суму (вартість) кожного фінансового зобов'язання (станом на кінець звітного періоду) політичної партії, її місцевої організації, яка в установленому порядку набула статус юридичної особи, та особу, на користь якої фінансове зобов'язання підлягає виконанню (із зазначенням відомостей про таку особу, передбачених пунктом 2 цієї частини для осіб, які здійснюють внески на підтримку політичної партії).

Відомості, зазначені у частині дев'ятій цієї статті, відображаються у звіті політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру наростаючим підсумком на кінець року окремо щодо кожної політичної партії, її місцевої організації, яка в установленому порядку набула статус юридичної особи, кандидатів на відповідних виборах (у разі проведення виборів).

До звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за четвертий квартал звітного року додаються висновки щорічного внутрішнього аудиту та незалежного зовнішнього фінансового аудиту політичної партії (якщо його проведення є обов'язковим відповідно до цього Закону), які є невід'ємними частинами такого звіту.

До звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру додаються копії документів, що підтверджують відображені у звіті відомості (у тому числі копії платіжних документів, довідок установ банків про рух коштів на рахунках).

Звіт політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру оприлюднюється на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції, у тому числі у формі відкритих даних, не пізніше ніж на десятий день з дня його надходження та розміщується у відкритому доступі впродовж не менше п'яти років. У звіті політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру обов'язковому оприлюдненню підлягають прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання фізичної особи. Інші відомості про фізичну особу, віднесені до інформації з обмеженим доступом, оприлюдненню не підлягають.

Аналіз звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, підготовка і затвердження висновку за результатами такого аналізу здійснюються Національним агентством з питань запобігання корупції у строк, що не перевищує двох місяців з дня його надходження. Результати такого аналізу оприлюднюються на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції не пізніш як на п'ятий день з дня затвердження висновку за результатами аналізу звіту.

Аналіз звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру передбачає встановлення відповідності оформлення звіту, включених до нього звітних даних вимогам законодавства, своєчасності подання звіту, повноти та достовірності відображеної у звіті інформації, встановлення наявності або відсутності порушень законодавства щодо фінансування політичних партій або передвиборної агітації.

У разі виявлення під час аналізу звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру чи під час перевірки інформації про порушення законодавства у сфері фінансування політичних партій або передвиборної агітації ознак порушення вимог законодавства, які є підставою для притягнення до адміністративної, кримінальної чи іншої передбаченої законом відповідальності, Національне агентство з питань запобігання корупції у п'ятиденний строк з дня виявлення відповідних ознак письмово повідомляє про це органи (посадових осіб), уповноважені забезпечити притягнення осіб, які вчинили порушення вимог законодавства, до передбаченої законом відповідальності, та надсилає відповідним органам (посадовим особам) матеріали, що підтверджують факт вчинення відповідного правопорушення, або забезпечує притягнення відповідних осіб до такої відповідальності в межах своїх повноважень, а також оприлюднює інформацію про це на своєму офіційному веб-сайті";

5) включити розділ IV¹ такого змісту:

"Розділ IV¹ ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСУВАННЯ ПОЛІТИЧНИХ ПАРТІЙ

Стаття 17¹. Форми державного фінансування політичних партій

За рахунок коштів державного бюджету:

1) фінансується статутна діяльність політичних партій, не пов'язана з їхньою участю у виборах народних депутатів України, виборах Президента України і місцевих виборах, у

тому числі оплата праці працівників статутних органів політичної партії, її місцевих організацій в порядку, передбаченому законодавством;

2) відшкодовуються витрати політичних партій, пов'язані з фінансуванням їхньої передвиборної агітації під час чергових та позачергових виборів народних депутатів України.

У разі поділу державного бюджету на загальний та спеціальний фонди витрати, передбачені частиною першою цієї статті, провадяться із загального фонду державного бюджету.

Стаття 17². Щорічний обсяг державного фінансування статутної діяльності політичних партій

Щорічний обсяг державного фінансування статутної діяльності політичних партій, які відповідно до цього Закону мають право на таке фінансування, становить дві сотих розміру мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня року, що передуює року виділення коштів державного бюджету, помноженого на загальну кількість виборців, які взяли участь у голосуванні у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі на останніх чергових або позачергових виборах народних депутатів України. Загальна кількість виборців, які взяли участь у голосуванні у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, визначається на підставі даних протоколу Центральної виборчої комісії про результати останніх чергових або позачергових виборів народних депутатів України у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі.

Стаття 17³. Підстави та порядок отримання політичною партією права на державне фінансування її статутної діяльності

Політична партія має право на отримання державного фінансування її статутної діяльності, якщо на останніх чергових або позачергових виборах народних депутатів України її виборчий список кандидатів у народні депутати України у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі отримав не менше 2 відсотків голосів виборців від загальної кількості голосів виборців, поданих за всі виборчі списки кандидатів у народні депутати України у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі.

Для отримання коштів з державного бюджету, що виділяються на державне фінансування статутної діяльності політичної партії, політична партія зобов'язана відкрити окремий рахунок у національній валюті України в установі банку України. Кошти, отримані політичною партією з державного бюджету на фінансування її статутної діяльності, зараховуються виключно на такий окремий рахунок. Зарахування на такий рахунок інших коштів, ніж кошти державного бюджету, виділені на фінансування статутної діяльності партії, забороняється.

Рішення про надання політичній партії державного фінансування її статутної діяльності або про відмову у наданні такого фінансування приймається відповідно до цього Закону Національним агентством з питань запобігання корупції на підставі результатів останніх чергових або позачергових виборів народних депутатів України у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі у п'ятиденний строк з дня офіційного оприлюднення результатів виборів народних депутатів України за умови подання керівником або іншою уповноваженою особою партії довідки установі банку України про відкриття окремого рахунку партії в національній валюті України. Політична партія має право подати до

Національного агентства з питань запобігання корупції заяву про відмову від державного фінансування її статутної діяльності.

Копія протоколу Центральної виборчої комісії про результати чергових або позачергових виборів народних депутатів України у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі в день офіційного оприлюднення результатів чергових або позачергових виборів народних депутатів України подається Центральною виборчою комісією центральному органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної фінансової політики, та Національному агентству з питань запобігання корупції.

Національне агентство з питань запобігання корупції приймає рішення про ненадання політичній партії державного фінансування її статутної діяльності у разі відсутності у політичній партії права на отримання державного фінансування її статутної діяльності, а також за наявності обставин, передбачених статтею 17⁸ цього Закону.

Рішення Національного агентства з питань запобігання корупції про відмову у наданні політичній партії державного фінансування має містити обґрунтування та перелік підстав для відмови і може бути оскаржене партією до суду в порядку та строки, встановлені Кодексом адміністративного судочинства України.

Стаття 17⁴. Відшкодування витрат політичної партії, пов'язаних з фінансуванням її передвиборної агітації на виборах народних депутатів України

Політична партія має право на відшкодування витрат, пов'язаних з фінансуванням своєї передвиборної агітації на виборах народних депутатів України, якщо на останніх чергових або позачергових виборах народних депутатів України така партія взяла участь у розподілі депутатських мандатів.

Відшкодування витрат, пов'язаних з фінансуванням передвиборної агітації політичної партії на виборах народних депутатів України, здійснюється у розмірі фактично здійснених політичною партією витрат, але не більше максимального розміру виборчого фонду політичної партії, кандидати у народні депутати України від якої зареєстровані у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, встановленого Законом України "Про вибори народних депутатів України".

Центральна виборча комісія на підставі остаточного фінансового звіту про надходження та використання коштів виборчого фонду політичної партії, поданого в порядку, встановленому Законом України "Про вибори народних депутатів України", не пізніше як у шестидесятиденний строк з дня офіційного оприлюднення результатів виборів приймає рішення про відшкодування політичній партії витрат, пов'язаних з фінансуванням її передвиборної агітації, або про відмову в такому відшкодуванні.

Підставами для відмови у відшкодуванні політичній партії витрат, пов'язаних з фінансуванням її передвиборної агітації, є встановлення Центральною виборчою комісією, Національним агентством з питань запобігання корупції або судом у передбаченому законом порядку факту неподання проміжного та/або остаточного фінансового звіту про надходження і використання коштів виборчого фонду політичної партії у передбачений законом строк, подання неповних звітів чи включення до таких звітів завідомо недостовірної інформації.

Рішення Центральної виборчої комісії про відшкодування політичній партії витрат, пов'язаних з фінансуванням її передвиборної агітації, або про відмову у такому

відшкодуванні повідомляється відповідній політичній партії не пізніше як на п'ятий день після його прийняття.

Рішення Центральної виборчої комісії про відмову у відшкодуванні політичній партії витрат, пов'язаних з фінансуванням її передвиборної агітації, може бути оскаржене до суду в порядку та строки, встановлені Кодексом адміністративного судочинства України.

Кошти для відшкодування політичним партіям витрат, пов'язаних з фінансуванням їхньої передвиборної агітації, передбачаються законом про Державний бюджет України на рік, наступний за роком проведення виборів народних депутатів України. Головним розпорядником коштів для відшкодування політичним партіям витрат, пов'язаних з фінансуванням їхньої передвиборної агітації, є Центральна виборча комісія.

Для отримання відшкодування витрат, пов'язаних з фінансуванням своєї передвиборної агітації, політична партія зобов'язана відкрити окремий рахунок у національній валюті України в установі банку України.

Кошти для відшкодування політичній партії витрат, пов'язаних з фінансуванням її передвиборної агітації, на підставі відповідного рішення Центральної виборчої комісії перераховуються Центральною виборчою комісією на спеціально відкритий рахунок відповідної політичної партії не пізніше як на тридцятий день з дня набрання чинності законом про Державний бюджет України, у якому передбачаються кошти на відшкодування політичним партіям витрат, пов'язаних з фінансуванням їхньої передвиборної агітації.

Стаття 17⁵. Порядок виділення та розподілу між політичними партіями коштів на фінансування їхньої статутної діяльності

Кошти, виділені з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичних партій, розподіляються Національним агентством з питань запобігання корупції між політичними партіями у такому порядку:

1) сума в розмірі 10 відсотків щорічного обсягу державного фінансування статутної діяльності політичних партій, передбаченого статтею 17² цього Закону, розподіляється порівну між політичними партіями, які отримали право на таке фінансування згідно з цим Законом, якщо за результатами останніх чергових чи позачергових виборів народних депутатів України кількість представників однієї статі серед обраних від відповідних політичних партій народних депутатів України, які набули своїх повноважень, не перевищує двох третин від загальної кількості народних депутатів України, обраних від цієї політичної партії;

2) сума в розмірі 100 відсотків щорічного обсягу державного фінансування статутної діяльності політичних партій, передбаченого статтею 17² цього Закону, розподіляється між політичними партіями, які мають право на отримання такого фінансування згідно з цим Законом, пропорційно до кількості дійсних голосів виборців, поданих за списки кандидатів у народні депутати України від таких політичних партій у загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі на виборах народних депутатів України.

Якщо жодна з політичних партій, які отримали право на державне фінансування своєї статутної діяльності згідно з цим Законом, не відповідає вимогам пункту 1 частини першої цієї статті, кошти державного бюджету, передбачені пунктом 1 частини першої цієї статті,

з державного бюджету не надаються, про що Національне агентство з питань запобігання корупції приймає відповідне рішення.

Політичні партії, зазначені у статті 17³ цього Закону, отримують право на державне фінансування їхньої статутної діяльності з дня, наступного за днем відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання.

Право на державне фінансування статутної діяльності політичних партій припиняється з дня відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання, крім випадку, якщо такі політичні партії за результатами виборів народних депутатів України отримали це право повторно.

Національне агентство з питань запобігання корупції забезпечує щоквартальне перерахування коштів, виділених з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичних партій, на окремі рахунки відповідних політичних партій, зазначених у статті 17³ цього Закону.

Кошти, виділені з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичних партій, перераховуються на зазначені рахунки політичних партій у розмірі 25 відсотків загального розміру щорічного державного фінансування для кожної політичної партії на початку кожного кварталу.

Фінансування статутної діяльності політичних партій у перший рік нового скликання Верховної Ради України починається з 1 січня з одночасним виділенням коштів, на які політичні партії мають право, за час, що минув з дня, наступного за днем відкриття першого засідання Верховної Ради України нового скликання.

Стаття 17⁶. Підстави та порядок повернення політичною партією коштів, отриманих на фінансування її статутної діяльності

Політична партія має право використати кошти, отримані на фінансування її статутної діяльності, протягом одного календарного року з дня першого перерахування таких коштів на рахунок політичної партії, зазначений у частині другій статті 17³ цього Закону, у відповідному календарному році.

Якщо після завершення календарного року кошти, отримані протягом року на фінансування статутної діяльності політичної партії, не були використані, політична партія зобов'язана перерахувати залишки невикористаних коштів до державного бюджету.

Стаття 17⁷. Зупинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії

Державне фінансування статутної діяльності політичної партії зупиняється за рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції у разі:

- 1) неподання політичною партією звіту про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру у встановлений цим Законом строк;
- 2) подання політичною партією звіту про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, оформленого з грубим порушенням встановлених вимог, або звіту, який містить недостовірні відомості про майно політичної партії чи кошти або витрати

політичної партії в розмірі більше двадцяти розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня відповідного календарного року.

Національне агентство з питань запобігання корупції приймає рішення про зупинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії до усунення політичною партією причин, що зумовили зупинення державного фінансування її статутної діяльності.

У разі усунення політичною партією причин, які зумовили зупинення державного фінансування її статутної діяльності, Національне агентство з питань запобігання корупції не пізніше як через п'ять днів після отримання звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру з усунутими недоліками розглядає питання про відновлення державного фінансування статутної діяльності відповідної політичної партії. Державне фінансування статутної діяльності політичної партії відновлюється з початку кварталу, наступного за кварталом, в якому прийнято рішення про відновлення державного фінансування статутної діяльності політичної партії.

Кошти, не отримані політичною партією внаслідок зупинення державного фінансування її статутної діяльності, відшкодуванню або поверненню політичній партії не підлягають.

Стаття 17⁸. Припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії

Підставами для припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії є:

- 1) застосування до політичної партії заходів кримінально-правового характеру, передбачених Кримінальним кодексом України, у встановленому законом порядку;
- 2) повторне протягом року вчинення будь-якого з таких порушень: неподання політичною партією до Національного агентства з питань запобігання корупції у встановлений цим Законом строк звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру; подання політичною партією до Національного агентства з питань запобігання корупції звіту політичної партії про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, оформленого з грубим порушенням встановлених вимог, або звіту, який містить недостовірні відомості про майно політичної партії чи кошти або витрати політичної партії в розмірі більше двадцяти розмірів мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня відповідного календарного року; умисне отримання політичною партією внеску, отриманого від особи, яка не мала права здійснювати такий внесок, або в розмірі, що перевищує встановлений цим Законом розмір;
- 3) реорганізація (крім злиття і приєднання до інших політичних партій), ліквідація (саморозпуск) політичної партії;
- 4) заборона діяльності політичної партії, анулювання реєстраційного свідоцтва політичної партії в порядку, встановленому законом;
- 5) встановлення судом за позовом Національного агентства з питань запобігання корупції або Рахункової палати фактів, які свідчать про те, що кошти, виділені з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичної партії, використані політичною партією на фінансування її участі у виборах народних депутатів України, виборах Президента України, місцевих виборах або на цілі, не пов'язані із здійсненням її статутної діяльності;

6) невикористання коштів, отриманих на фінансування статутної діяльності політичної партії, протягом одного року з дня, коли такі кошти вперше були зараховані на окремий рахунок політичної партії в установі банку;

7) повторне протягом року зарахування на окремий рахунок політичної партії, відкритий в установі банку України для зарахування коштів державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичної партії, коштів, які заборонено зараховувати на такий рахунок відповідно до цього Закону;

8) подання політичною партією до Національного агентства з питань запобігання корупції заяви про відмову від державного фінансування.

Рішення про припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії приймається Національним агентством з питань запобігання корупції на підставі документів, зазначених у частині третій цієї статті, протягом п'яти днів з дня отримання Національним агентством з питань запобігання корупції відповідних документів.

Обставини, передбачені пунктами 1, 4, 5 частини першої цієї статті, встановлюються рішенням суду, що набрало законної сили. Обставини, передбачені пунктами 2, 6, 7, 8 частини першої цієї статті, встановлюються Національним агентством з питань запобігання корупції. Обставини, передбачені пунктом 3 частини першої цієї статті, встановлюються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань. Орган, який встановив наявність відповідних обставин, зобов'язаний надіслати засвідчену ним копію документа, яким встановлено наявність таких обставин, до Національного агентства з питань запобігання корупції у п'ятиденний строк з дня встановлення відповідних обставин.

У разі реорганізації політичної партії, яка відповідно до цього Закону має право на державне фінансування статутної діяльності, шляхом злиття або приєднання до інших політичних партій політична партія - правонаступник політичної партії, що припинила свою діяльність, отримує право на державне фінансування статутної діяльності у межах коштів, які виділялися з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичної партії, що припинила свою діяльність шляхом злиття або приєднання до інших політичних партій.

Стаття 17⁹. Державний контроль за цільовим використанням політичною партією коштів, виділених з державного бюджету на фінансування її статутної діяльності

Державний контроль за законним та цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності, здійснюють Рахункова палата та Національне агентство з питань запобігання корупції.

У разі виявлення Рахунковою палатою чи Національним агентством з питань запобігання корупції фактів, які свідчать про те, що кошти, виділені з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичної партії, використані нею на фінансування участі у виборах народних депутатів України, виборах Президента України, місцевих виборах або на цілі, не пов'язані із статутною діяльністю, Рахункова палата чи Національне агентство з питань запобігання корупції невідкладно звертається до суду з позовом про встановлення відповідних фактів";

6) статтю 18 викласти в такій редакції:

"Стаття 18. Органи, що здійснюють державний контроль за діяльністю політичних партій

Державний контроль за діяльністю політичних партій здійснюють:

1) центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державної реєстрації (легалізації) об'єднань громадян, інших громадських формувань, - за додержанням політичною партією вимог Конституції та законів України, а також статуту політичної партії, крім випадків, коли здійснення такого контролю законом віднесено до повноважень інших органів державної влади;

2) Центральна виборча комісія, окружні виборчі комісії, територіальні виборчі комісії на відповідних місцевих виборах - за додержанням політичними партіями встановленого порядку участі у виборчому процесі, а також, у межах визначених законом повноважень, за своєчасністю подання до відповідних виборчих комісій проміжних та остаточних фінансових звітів про надходження і використання коштів виборчих фондів на виборах, відповідністю їх оформлення встановленим вимогам, достовірністю включених до них відомостей;

3) Рахункова палата - за цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності;

4) Національне агентство з питань запобігання корупції - за додержанням встановлених законом обмежень щодо фінансування політичних партій, передвиборної агітації, агітації з всеукраїнського та місцевого референдуму, законним та цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності, своєчасністю подання звітів партій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, звітів про надходження і використання коштів виборчих фондів на загальнодержавних та місцевих виборах, повнотою таких звітів, відповідністю їх оформлення встановленим вимогам, достовірністю включених до них відомостей.

Політичні партії зобов'язані подавати на вимогу контролюючих органів необхідні документи та пояснення. Рішення контролюючих органів можуть бути оскаржені у встановленому законом порядку";

7) у статтю 19 включити частину другу такого змісту:

"Зупинення або припинення державного фінансування статутної діяльності політичної партії у порядку, встановленому цим Законом, не може бути підставою для застосування заходів, передбачених частиною першою цієї статті";

8) у частині другій статті 24 слова "Верховного Суду України" замінити словом "суду".

4. У Законі України "Про вибори Президента України" (Відомості Верховної Ради України, 2004 р., N 20 - 21, ст. 291; 2009 р., N 50, ст. 754; 2014 р., N 16, ст. 582):

1) частину восьму статті 41 після слів "Центральну виборчу комісію" доповнити словами "та Національне агентство з питань запобігання корупції";

2) статті 42 і 43 викласти в такій редакції:

"Стаття 42. Розпорядники рахунків виборчого фонду

1. Кандидат на пост Президента України призначає з числа своїх довірених осіб не більше двох розпорядників накопичувального рахунку виборчого фонду, які мають виключне право на розпорядження згідно із законом коштами, що надходять на накопичувальний рахунок. Розпорядники накопичувального рахунку виборчого фонду зобов'язані вести облік надходження та розподілу коштів, що надходять на накопичувальний рахунок виборчого фонду, між поточними рахунками.

2. Кандидат на пост Президента України призначає по одному розпоряднику поточного рахунку виборчого фонду у відповідному територіальному окрузі, який має виключне право на розпорядження коштами з відповідного поточного рахунку виборчого фонду. Розпорядники поточних рахунків забезпечують додержання фінансової дисципліни та цільове використання коштів виборчого фонду, ведуть облік використання коштів відповідного поточного рахунку виборчого фонду.

3. Установа банку, в якій відкрито накопичувальний або поточний рахунок виборчого фонду, надає розпорядникові та Центральній виборчій комісії потижнево або за зверненням відомості про розміри та джерела внесків, що надійшли на рахунки виборчого фонду, рух коштів, а також їх залишки на рахунках.

4. Розпорядник поточного рахунку виборчого фонду зобов'язаний за вісім днів до дня виборів подати розпоряднику накопичувального рахунку виборчого фонду проміжний фінансовий звіт про використання коштів відповідного поточного рахунку виборчого фонду за період з дня відкриття поточного рахунку виборчого фонду до десятого дня до дня виборів. У разі призначення Центральною виборчою комісією повторного голосування розпорядник поточного рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента України, включеного до виборчого бюлетеня для повторного голосування, зобов'язаний за шість днів до дня повторного голосування подати розпоряднику накопичувального рахунку виборчого фонду проміжний фінансовий звіт про використання коштів відповідного поточного рахунку виборчого фонду за період з дня прийняття рішення про включення кандидата на пост Президента України до виборчого бюлетеня для повторного голосування до сьомого дня до дня повторного голосування.

Розпорядник поточного рахунку виборчого фонду зобов'язаний не пізніше як на сьомий день після дня виборів (у разі включення кандидата на пост Президента України до виборчого бюлетеня для повторного голосування - не пізніше як на сьомий день після дня повторного голосування) подати розпоряднику накопичувального рахунку виборчого фонду остаточний фінансовий звіт про використання коштів відповідного поточного рахунку виборчого фонду.

5. Розпорядник коштів накопичувального рахунку виборчого фонду зобов'язаний за п'ять днів до дня виборів подати до партії (крім випадку, якщо кандидат на пост Президента України висунутий шляхом самовисування), Центральної виборчої комісії та Національного агентства з питань запобігання корупції проміжний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду за період з дня відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду до дванадцятого дня до дня виборів (на паперових носіях та в електронному вигляді), який оприлюднюється на офіційних веб-сайтах партії (за наявності), Центральної виборчої комісії та Національного агентства з питань запобігання корупції не пізніше дня, наступного за днем його надходження. У разі призначення Центральною виборчою комісією повторного голосування розпорядник коштів накопичувального рахунку виборчого фонду кандидата на пост Президента

України, включеного до виборчого бюлетеня для повторного голосування, зобов'язаний за чотири дні до дня повторного голосування подати до партії (крім випадку, якщо кандидат на пост Президента України висунутий шляхом самовисування), Центральної виборчої комісії та Національного агентства з питань запобігання корупції проміжний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду за період з дня прийняття рішення про включення кандидата на пост Президента України до виборчого бюлетеня для повторного голосування до сьомого дня до дня повторного голосування (на паперових носіях та в електронному вигляді), який оприлюднюється на офіційних веб-сайтах партії (за наявності), Центральної виборчої комісії та Національного агентства з питань запобігання корупції не пізніше дня, наступного за днем його надходження.

Розпорядник коштів накопичувального рахунку виборчого фонду зобов'язаний не пізніш як на п'ятнадцятий день після дня виборів (у разі включення кандидата до виборчого бюлетеня для повторного голосування - не пізніш як на п'ятнадцятий день після дня повторного голосування) подати до партії (крім випадку, якщо кандидат на пост Президента України висунутий шляхом самовисування), Центральної виборчої комісії та Національного агентства з питань запобігання корупції остаточний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду (на паперових носіях та в електронному вигляді), який оприлюднюється на офіційних веб-сайтах партії (за наявності), Центральної виборчої комісії та Національного агентства з питань запобігання корупції не пізніше дня, наступного за днем його надходження.

У фінансових звітах, передбачених цією частиною, обов'язковому оприлюдненню підлягають прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання фізичної особи. Інші відомості про фізичну особу, віднесені до інформації з обмеженим доступом, оприлюдненню не підлягають.

6. Аналіз фінансових звітів, передбачених частиною п'ятою цієї статті, здійснюється Центральною виборчою комісією та Національним агентством з питань запобігання корупції і полягає у встановленні відповідності звітних даних вимогам цього Закону, своєчасності подання звітів та відповідності звітних даних інформації, отриманій від банків, у яких відкрито рахунки виборчих фондів.

Центральна виборча комісія та Національне агентство з питань запобігання корупції не пізніш як за п'ять днів до дня голосування (у разі проведення повторного голосування - за два дні до дня повторного голосування) оприлюднюють на своїх офіційних веб-сайтах аналіз фінансових звітів, передбачених абзацом першим частини п'ятої цієї статті, та не пізніш як на тридцятий день після дня голосування - аналіз фінансових звітів, передбачених абзацом другим частини п'ятої цієї статті.

У разі виявлення в ході аналізу фінансових звітів ознак порушення вимог цього Закону Центральна виборча комісія та Національне агентство з питань запобігання корупції повідомляють про це відповідні правоохоронні органи для перевірки і реагування відповідно до закону.

7. У фінансових звітах, передбачених частинами четвертою та п'ятою цієї статті, в обов'язковому порядку відображається інформація про всі надходження на накопичувальний та поточні рахунки виборчого фонду кандидата на пост Президента України, здійснені витрати та залишки коштів на відповідних рахунках, у тому числі інформація про дату надходження кожного внеску до виборчого фонду, його розмір, особу, яка здійснила внесок на відповідний рахунок виборчого фонду (із зазначенням відомостей про особу, яка здійснила внесок до виборчого фонду, передбачених Законом України "Про

політичні партії в Україні" для осіб, які здійснюють внески на користь партій), назву партії (у разі здійснення внеску партією, яка висунула кандидата на пост Президента України), призначення, дату здійснення і суму кожного платежу з відповідного рахунку виборчого фонду, отримувача кожного платежу (із зазначенням відомостей про отримувача платежу, що передбачені Законом України "Про політичні партії в Україні").

8. Форми фінансових звітів, передбачених частинами четвертою та п'ятою цієї статті, і порядок проведення їх аналізу встановлюються Центральною виборчою комісією за погодженням з Національним агентством з питань запобігання корупції.

Стаття 43. Порядок формування виборчого фонду та використання його коштів

1. Виборчий фонд кандидата на пост Президента України формується за рахунок його власних коштів, коштів партії, яка висунула кандидата, а також добровільних внесків осіб, які відповідно до Закону України "Про політичні партії в Україні" мають право здійснювати внески на підтримку партій.

2. Добровільні внески особи до виборчого фонду кандидата на пост Президента України, висунутого партією або шляхом самовисування, обмежуються розміром максимального внеску на підтримку партії протягом року, встановленим Законом України "Про політичні партії в Україні".

Якщо фізична або юридична особа здійснює або може здійснювати вирішальний вплив на діяльність однієї або кількох юридичних осіб (зокрема є кінцевим бенефіціарним власником (контролером) юридичної особи), внески такої фізичної або юридичної особи і підконтрольних їй юридичних осіб вважаються внеском однієї особи і обмежуються розміром максимального внеску на користь партії протягом року, встановленого Законом України "Про політичні партії в Україні".

Інші обмеження, у тому числі фінансового та банківського законодавства, ніж встановлені цією статтею, до формування виборчого фонду кандидата на пост Президента України не застосовуються.

3. Забороняється здійснювати добровільні внески до виборчого фонду кандидата на пост Президента України особам, які відповідно до Закону України "Про політичні партії в Україні" не мають права здійснювати внески на підтримку партій.

4. Установа банку або відділення зв'язку не приймає добровільний внесок до виборчого фонду кандидата на пост Президента України, що перевищує розмір, встановлений частиною другою цієї статті, та/або від особи, яка не подала заяву про відсутність обставин, передбачених частинами першою - третьою статті 15 Закону України "Про політичні партії в Україні", наявність яких є підставою для відмови у прийнятті платіжного документа на здійснення грошового внеску. Така заява подається за формою, затвердженою Національним агентством з питань запобігання корупції.

У платіжному документі, що подається до установи банку або відділення зв'язку громадянином України для здійснення внеску до виборчого фонду кандидата на пост Президента України, обов'язково зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), розмір (сума) внеску. Добровільний

внесок громадянина України до виборчого фонду приймається установою банку або відділенням зв'язку за умови пред'явлення ним одного з документів, зазначених у частині другій статті 2 цього Закону, та оригіналу документа, що засвідчує його реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), а також подання заяви, передбаченої абзацом першим цієї частини.

5. Добровільний внесок перераховується установою банку або переказується відділенням зв'язку на накопичувальний рахунок виборчого фонду не пізніше наступного робочого дня з дня отримання відповідного платіжного документа. Загальний строк безготівкового перерахування внеску на рахунок виборчого фонду не може перевищувати двох банківських днів.

6. Розпорядник накопичувального рахунку виборчого фонду має право відмовитися від внеску до виборчого фонду, про що він подає відповідну заяву та платіжний документ до установи банку, в якій відкрито накопичувальний рахунок виборчого фонду. Такий внесок повертається особі, яка його здійснила, за рахунок внеску, а в разі неможливості повернення зараховується до державного бюджету.

7. У разі надходження внеску, що перевищує розмір, встановлений частиною другою цієї статті, сума, що перевищує встановлений розмір внеску, на підставі відповідної заяви та платіжного документа, поданих розпорядником накопичувального рахунку виборчого фонду, повертається особі установою банку, в якій відкрито рахунок виборчого фонду, за рахунок цих коштів, а в разі неможливості повернення перераховується до державного бюджету.

8. Розпорядник накопичувального рахунку виборчого фонду зобов'язаний відмовитися від внеску особи, яка відповідно до цього Закону не має права здійснювати такий внесок, протягом трьох днів з дня, коли йому стало про це відомо. На підставі заяви розпорядника накопичувального рахунку про відмову від внеску з цієї причини установа банку, в якій відкрито рахунок виборчого фонду, перераховує такий внесок до державного бюджету.

9. Контроль за дотриманням вимог цього Закону щодо фінансування передвиборної агітації кандидатів на пост Президента України здійснює Національне агентство з питань запобігання корупції.

Контроль за надходженням, обліком і використанням коштів виборчих фондів здійснюється Центральною виборчою комісією та установою банку, в якій відкрито рахунок виборчого фонду, відповідно до порядку, встановленого Центральною виборчою комісією спільно з Національним банком України та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку, не пізніш як за вісімдесят три дні до дня голосування. Установа банку, в якій відкрито рахунок виборчого фонду, надає Центральній виборчій комісії та Національному агентству з питань запобігання корупції інформацію про надходження та використання коштів виборчого фонду.

10. Кошти виборчого фонду, не використані кандидатом на пост Президента України, висунутим партією, за його письмовою заявою, справжність підпису на якій засвідчується у встановленому законом порядку, що подається не пізніш як на десятий день після офіційного оголошення підсумків голосування, у п'ятиденний строк з дня надходження такої заяви перераховуються на поточний банківський рахунок відповідної партії. У разі

неподання кандидатом на пост Президента України такої заяви у зазначений строк невикористані кошти виборчого фонду перераховуються установою банку у безспірному порядку до державного бюджету на п'ятнадцятий день після офіційного оголошення Центральною виборчою комісією результатів виборів (для кандидатів, не включених до виборчого бюлетеня для повторного голосування, - на п'ятнадцятий день після опублікування рішення про призначення повторного голосування). Кошти виборчого фонду, не використані кандидатом на пост Президента України, висунутим шляхом самовисування, не пізніш як на десятий день після офіційного оголошення підсумків голосування перераховуються до державного бюджету.

11. У разі скасування рішення про реєстрацію кандидата на пост Президента України залишки коштів його виборчого фонду не раніше ніж на десятий день з дня прийняття відповідного рішення у безспірному порядку перераховуються до державного бюджету.

12. Внесок, що надійшов до виборчого фонду після дня виборів (у разі включення кандидата на пост Президента України до виборчого бюлетеня для повторного голосування - після дня повторного голосування), повертається установою банку відповідній особі за рахунок внеску, а в разі неможливості повернення перераховується до державного бюджету".

5. У Законі України "Про вибори народних депутатів України" (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., N 10 - 11, ст. 73; 2014 р., N 22, ст. 794):

1) частину шосту статті 48 викласти в такій редакції:

"6. Установа банку не пізніше наступного робочого дня після дня відкриття відповідного накопичувального, поточного рахунку виборчого фонду партії письмово повідомляє Центральну виборчу комісію та Національне агентство з питань запобігання корупції про відкриття відповідного рахунку та його реквізити.

Установа банку не пізніше наступного робочого дня після дня відкриття відповідного поточного рахунку виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі письмово повідомляє Центральну виборчу комісію, Національне агентство з питань запобігання корупції та відповідну окружну виборчу комісію після її утворення про відкриття відповідного рахунку та його реквізити";

2) статті 49 і 50 викласти в такій редакції:

"Стаття 49. Розпорядники виборчого фонду

1. Партія із числа кандидатів, включених до виборчого списку цієї партії, або своїх уповноважених осіб у загальнодержавному окрузі, зазначених у частині п'ятій статті 75 цього Закону, призначає не більше двох розпорядників накопичувального рахунку виборчого фонду партії. Кандидат у депутати в одномандатному окрузі може бути розпорядником поточного рахунку власного виборчого фонду або призначити не більше одного розпорядника поточного рахунку власного виборчого фонду з числа своїх довірених осіб. Розпорядники накопичувального рахунку виборчого фонду партії мають виключне право на використання коштів з накопичувального рахунку виборчого фонду партії, а розпорядник поточного рахунку виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі має виключне право на використання коштів з поточного рахунку виборчого фонду відповідного кандидата.

2. Партія із числа кандидатів, включених до виборчого списку цієї партії, або своїх уповноважених осіб у відповідному одномандатному окрузі призначає по одному розпоряднику кожного поточного рахунку виборчого фонду партії, який має виключне право на розпорядження коштами з відповідного поточного рахунку виборчого фонду партії.

3. Розпорядники коштів накопичувального рахунку виборчого фонду партії зобов'язані вести облік надходження та розподілу коштів виборчого фонду між поточними рахунками. Розпорядники поточних рахунків виборчого фонду забезпечують додержання фінансової дисципліни, цільове використання коштів виборчого фонду.

4. Установа банку, в якій відкрито накопичувальний або поточний рахунок виборчого фонду, надає розпорядникові коштів відповідного рахунку, Центральній виборчій комісії та окружним виборчим комісіям щотижнево або за їх зверненням відомості про розміри та джерела внесків, що надійшли на рахунки виборчого фонду, рух коштів, а також їх залишки на рахунках.

5. Розпорядник коштів поточного рахунку виборчого фонду зобов'язаний вести облік використання коштів відповідного поточного рахунку виборчого фонду.

Розпорядник коштів поточного рахунку виборчого фонду партії зобов'язаний за вісім днів до дня голосування подати розпоряднику коштів накопичувального рахунку виборчого фонду партії проміжний фінансовий звіт про використання коштів відповідного поточного рахунку виборчого фонду за період з дня відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду до десятого дня до дня голосування.

Розпорядник коштів поточного рахунку виборчого фонду партії зобов'язаний не пізніше як на сьомий день після дня голосування подати розпоряднику коштів накопичувального рахунку виборчого фонду партії остаточний фінансовий звіт про використання коштів відповідного поточного рахунку виборчого фонду.

6. Розпорядник коштів накопичувального рахунку виборчого фонду партії зобов'язаний за п'ять днів до дня голосування подати до відповідної партії, Центральної виборчої комісії та Національного агентства з питань запобігання корупції проміжний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду за період з дня відкриття накопичувального рахунку виборчого фонду до десятого дня до дня голосування (на паперових носіях та в електронному вигляді), який оприлюднюється на офіційних веб-сайтах відповідної партії (за наявності), Центральної виборчої комісії, Національного агентства з питань запобігання корупції не пізніше дня, наступного за днем його надходження.

Розпорядник коштів накопичувального рахунку виборчого фонду партії зобов'язаний не пізніше як на п'ятнадцятий день після дня голосування подати до відповідної партії, Центральної виборчої комісії та Національного агентства з питань запобігання корупції остаточний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду (на паперових носіях та в електронному вигляді), який оприлюднюється на офіційних веб-сайтах відповідної партії (за наявності), Центральної виборчої комісії, Національного агентства з питань запобігання корупції не пізніше дня, наступного за днем його надходження.

Розпорядник коштів поточного рахунку виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі зобов'язаний не пізніше як за вісім днів до дня голосування подати

до партії, яка висунула відповідного кандидата у депутати (крім випадку, якщо кандидата висунуто шляхом самовисування), та до окружної виборчої комісії проміжний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду (на паперових носіях та в електронному вигляді) за період з дня відкриття поточного рахунку виборчого фонду до десятого дня до дня голосування. У разі прийняття Центральною виборчою комісією рішення про проведення в одномандатному окрузі повторного голосування розпорядник коштів поточного рахунку виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі, включеного до виборчого бюлетеня для повторного голосування, зобов'язаний за чотири дні до дня повторного голосування подати до партії, яка висунула відповідного кандидата у депутати (крім випадку, якщо кандидата висунуто шляхом самовисування), та до окружної виборчої комісії проміжний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду (на паперових носіях та в електронному вигляді) за період з дня прийняття рішення про проведення повторного голосування до п'ятого дня до дня повторного голосування.

Окружна виборча комісія не пізніше наступного дня після отримання проміжного фінансового звіту про надходження та використання коштів виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі надсилає його копію (на паперових носіях та в електронному вигляді) Центральній виборчій комісії та Національному агентству з питань запобігання корупції у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією за погодженням з Національним агентством з питань запобігання корупції. Партія, яка висунула кандидата у депутати, на своєму офіційному веб-сайті (за наявності), Центральна виборча комісія, Національне агентство з питань запобігання корупції на своїх офіційних веб-сайтах оприлюднюють проміжний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі невідкладно, але не пізніш як за два дні до дня голосування. У разі проведення в одномандатному окрузі повторного голосування партія, яка висунула кандидата у депутати, включеного до виборчого бюлетеня для повторного голосування, на своєму офіційному веб-сайті (за наявності), Центральна виборча комісія, Національне агентство з питань запобігання корупції на своїх офіційних веб-сайтах оприлюднюють проміжний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі, включеного до виборчого бюлетеня для повторного голосування, невідкладно, але не пізніш як за два дні до дня повторного голосування.

Розпорядник коштів поточного рахунку виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі зобов'язаний не пізніш як на сьомий день після дня голосування подати до партії, яка висунула відповідного кандидата у депутати (крім випадку, якщо кандидата висунуто шляхом самовисування), та окружної виборчої комісії остаточний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду (на паперових носіях та в електронному вигляді). У разі проведення в одномандатному окрузі повторного голосування розпорядник коштів поточного рахунку виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі, включеного до виборчого бюлетеня для повторного голосування, зобов'язаний не пізніш як на сьомий день після дня повторного голосування подати до партії, яка висунула відповідного кандидата у депутати (крім випадку, якщо кандидата у депутати висунуто шляхом самовисування), та окружної виборчої комісії остаточний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду (на паперових носіях та в електронному вигляді).

Окружна виборча комісія не пізніш як на наступний день після отримання фінансового звіту про надходження та використання коштів виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі надсилає його копію (на паперових носіях та в електронному вигляді) Центральній виборчій комісії та Національному агентству з питань запобігання

корупції у порядку, встановленому Центральною виборчою комісією за погодженням з Національним агентством з питань запобігання корупції. Партія, яка висунула відповідного кандидата у депутати, на своєму офіційному веб-сайті (за наявності), Центральна виборча комісія, Національне агентство з питань запобігання корупції на своїх офіційних веб-сайтах оприлюднюють остаточний фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі невідкладно після його отримання, але не пізніше як на вісімнадцятий день після дня голосування. У разі проведення в одномандатному окрузі повторного голосування партія, яка висунула кандидата у депутати, на своєму офіційному веб-сайті (за наявності), Центральна виборча комісія та Національне агентство з питань запобігання корупції на своїх офіційних веб-сайтах оприлюднюють фінансовий звіт про надходження та використання коштів виборчого фонду кандидата у депутати в одномандатному окрузі, включеного до виборчого бюлетеня для повторного голосування, невідкладно після його отримання, але не пізніше як на вісімнадцятий день після дня повторного голосування.

У фінансових звітах, передбачених цією частиною, обов'язковому оприлюдненню підлягають прізвище, ім'я, по батькові та місце проживання фізичної особи. Інші відомості про фізичну особу, віднесені до інформації з обмеженим доступом, оприлюдненню не підлягають.

7. Аналіз фінансових звітів, передбачених частиною шостою цієї статті, здійснюється виборчою комісією, до якої вони подані, та полягає у встановленні відповідності звітних даних вимогам Закону України "Про вибори народних депутатів України", своєчасності подання звітів та відповідності звітних даних інформації, отриманій від банків, у яких відкрито рахунки виборчих фондів.

Центральна виборча комісія не пізніше як за два дні до дня голосування (дня повторного голосування) оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті аналіз фінансових звітів, передбачених абзацом першим частини шостої цієї статті, та не пізніше як на тридцятий день після дня голосування - аналіз фінансових звітів, передбачених абзацом другим частини шостої цієї статті.

Окружні виборчі комісії не пізніше як за три дні до дня голосування вивішують на стенді офіційних матеріалів відповідної комісії для загального ознайомлення та надсилають до Центральної виборчої комісії у встановленому нею порядку для оприлюднення на офіційному веб-сайті Центральної виборчої комісії, що має бути здійснено не пізніше як за два дні до дня голосування (дня повторного голосування), аналіз поданих до відповідної комісії фінансових звітів, передбачених абзацом третім частини шостої цієї статті, та не пізніше як на двадцятий день після дня голосування (дня повторного голосування) - аналіз фінансових звітів, передбачених абзацом п'ятим частини шостої цієї статті.

У разі виявлення в ході аналізу фінансових звітів ознак порушення вимог цього або інших законів України Центральна виборча комісія або відповідна окружна виборча комісія повідомляє про це Національне агентство з питань запобігання корупції та відповідні правоохоронні органи для перевірки і реагування згідно із законом.

8. У фінансових звітах, передбачених частинами п'ятою та шостою цієї статті, в обов'язковому порядку відображається інформація про всі надходження на накопичувальний, поточний рахунки (поточні рахунки) виборчого фонду партії, кандидата у депутати в одномандатному окрузі, здійснені витрати та залишки коштів на відповідних рахунках, у тому числі інформація про дату надходження кожного внеску до виборчого фонду партії, кандидата у депутати в одномандатному окрузі, його розмір, особу, яка

здійснила внесок на відповідний рахунок виборчого фонду (із зазначенням відомостей про особу, яка здійснила внесок, передбачених Законом України "Про політичні партії в Україні" для осіб, які здійснюють внески на підтримку партій), призначення, дату здійснення і суму кожного платежу з відповідного рахунку виборчого фонду, отримувача платежу (із зазначенням відомостей про отримувача платежу, передбачених Законом України "Про політичні партії в Україні").

9. Форми фінансових звітів, передбачених частинами п'ятою та шостою цієї статті, та порядок проведення таких звітів Центральною виборчою комісією та окружними виборчими комісіями встановлюються Центральною виборчою комісією за погодженням з Національним агентством з питань запобігання корупції.

Стаття 50. Формування виборчого фонду та використання його коштів

1. Виборчий фонд партії формується за рахунок власних коштів партії, а також добровільних внесків осіб, які згідно із Законом України "Про політичні партії в Україні" мають право здійснювати внески на підтримку партій.

Виборчий фонд кандидата у депутати в одномандатному окрузі формується за рахунок власних коштів кандидата та добровільних внесків осіб, які згідно із Законом України "Про політичні партії в Україні" мають право здійснювати внески на підтримку партій.

2. Добровільні внески особи до виборчого фонду партії, кандидата у депутати в одномандатному окрузі, висунутого партією або шляхом самовисування, обмежуються розміром максимального внеску на підтримку партії протягом року, встановленого Законом України "Про політичні партії в Україні".

Якщо фізична або юридична особа здійснює або може здійснювати вирішальний вплив на діяльність однієї або кількох юридичних осіб (зокрема є кінцевим бенефіціарним власником (контролером) юридичної особи), то добровільні внески від такої фізичної або юридичної особи і підконтрольних їй юридичних осіб вважаються внеском однієї особи і обмежуються розміром максимального внеску на підтримку партії протягом року, встановленого Законом України "Про політичні партії в Україні".

3. Забороняється здійснювати добровільні внески до виборчого фонду особам, які відповідно до Закону України "Про політичні партії в Україні" не мають права здійснювати внески на підтримку партій.

4. Установа банку або відділення зв'язку не приймає добровільний внесок до виборчого фонду, що перевищує розмір, встановлений частиною другою цієї статті, та/або від особи, яка не подала заяву про відсутність обставин, передбачених частинами першою - третьою статті 15 Закону України "Про політичні партії в Україні", наявність яких є підставою для відмови у прийнятті платіжного документа на здійснення грошового внеску. Така заява подається за формою, затвердженою Національним агентством з питань запобігання корупції.

У платіжному документі, що подається до установи банку України або відділення зв'язку громадянином України для здійснення внеску до виборчого фонду, обов'язково зазначаються прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання, реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають

відмітку в паспорті), розмір (сума) внеску. Установа банку або відділення зв'язку приймає платіжний документ від громадянина України лише за умови пред'явлення ним одного з документів, зазначених у пунктах 1 чи 2 частини третьої статті 2 цього Закону, а також оригіналу документа, який засвідчує його реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків (крім осіб, які через свої релігійні переконання відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідний контролюючий орган і мають відмітку в паспорті), а також заяви, передбаченої абзацом першим цієї частини.

5. Добровільний внесок перераховується установою банку або переказується відділенням зв'язку на накопичувальний рахунок виборчого фонду партії або на поточний рахунок кандидата у депутати в одномандатному окрузі не пізніше наступного робочого дня з дня отримання відповідного платіжного документа. Загальний строк безготівкового перерахування внеску на відповідний рахунок виборчого фонду не повинен перевищувати двох банківських днів.

6. Розпорядник відповідного рахунку виборчого фонду має право відмовитися від внеску, про що він подає відповідну заяву та платіжний документ до установи банку, в якій відкрито відповідний рахунок виборчого фонду. Такий добровільний внесок повертається особі за рахунок її добровільного внеску, а в разі неможливості повернення перераховується до державного бюджету.

7. Розпорядник відповідного рахунку виборчого фонду зобов'язаний відмовитися від внеску особи, яка відповідно до цього Закону не має права здійснювати такий внесок, або якщо розмір добровільного внеску перевищує розмір, визначений частиною другою цієї статті, протягом трьох днів від дня, коли йому стало про це відомо. На підставі заяви розпорядника про відмову від внеску з цих причин установа банку, в якій відкрито відповідний рахунок виборчого фонду, перераховує такий добровільний внесок до державного бюджету.

8. Установа банку, в якій відкрито накопичувальний рахунок виборчого фонду партії, на підставі відповідного звернення розпорядника накопичувального рахунку виборчого фонду перераховує кошти з накопичувального рахунку на поточні рахунки цього виборчого фонду.

9. Центральна виборча комісія здійснює контроль за надходженням, обліком і використанням коштів виборчих фондів партій. Окружні виборчі комісії здійснюють контроль за надходженням, обліком і використанням коштів виборчих фондів кандидатів у депутати у відповідних одномандатних округах. Національне агентство з питань запобігання корупції здійснює контроль за дотриманням вимог цього Закону щодо фінансування передвиборної агітації партій, кандидатів у депутати в одномандатних округах.

Контроль за надходженням, обліком і використанням коштів виборчих фондів також здійснюється установами банку, в яких відкрито рахунки виборчого фонду. Установа банку, в якій відкрито рахунок виборчого фонду, надає відповідній виборчій комісії та Національному агентству з питань запобігання корупції інформацію про надходження та використання коштів виборчого фонду.

Контроль за надходженням, обліком і використанням коштів виборчих фондів здійснюється відповідно до порядку, встановленого Центральною виборчою комісією

спільно з Національним банком України та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері надання послуг поштового зв'язку.

10. Установа банку, в якій відкрито поточний рахунок виборчого фонду, не пізніш як на п'ятий день після дня голосування перераховує кошти, не використані партією, на накопичувальний рахунок відповідного виборчого фонду.

11. Кошти виборчого фонду партії, не використані партією, за рішенням керівного органу партії, прийнятим у десятиденний строк після офіційного оприлюднення результатів виборів, перераховуються з накопичувального рахунку виборчого фонду партії на поточний банківський рахунок партії у п'ятиденний строк з дня надходження до установи банку відповідного рішення партії. У разі неприйняття у цей строк партією такого рішення невикористані кошти виборчого фонду партії перераховуються установою банку до державного бюджету на п'ятнадцятий день з дня офіційного оприлюднення Центральною виборчою комісією результатів виборів.

12. Внески, що надійшли на накопичувальний рахунок виборчого фонду партії пізніше ніж за день до дня голосування, повертаються установою банку відповідній особі за рахунок коштів її добровільного внеску, а в разі неможливості повернення перераховуються до державного бюджету.

13. Кошти виборчого фонду, не використані кандидатом у депутати в одномандатному окрузі, у триденний строк з дня офіційного оприлюднення результатів виборів депутата в одномандатному окрузі перераховуються установою банку відповідному кандидату:

1) у повному обсязі - якщо сума коштів, не використаних кандидатом у депутати в одномандатному окрузі, не перевищує суму коштів, внесених ним до виборчого фонду;

2) у розмірі суми коштів, внесених ним до виборчого фонду, - якщо сума коштів, не використаних кандидатом у депутати в одномандатному окрузі, перевищує суму коштів, внесених ним до виборчого фонду. Кошти, які залишилися після перерахування кандидату у депутати в одномандатному окрузі, в той самий строк перераховуються установою банку до державного бюджету.

14. У разі скасування рішення про реєстрацію кандидата у депутати в одномандатному окрузі залишки коштів його виборчого фонду на восьмий день з дня оприлюднення відповідного рішення перераховуються до державного бюджету.

15. Внески, що надійшли до виборчого фонду після дня голосування (у разі включення кандидата у депутати до виборчого бюлетеня для повторного голосування - після дня повторного голосування), повертаються установою банку відповідній особі за її рахунок, а у разі неможливості повернення перераховуються до державного бюджету".

6. Частину першу статті 11 Закону України "Про запобігання корупції" (Відомості Верховної Ради України, 2014 р., N 49, ст. 2056) доповнити пунктами 8¹ та 8² такого змісту:

"8¹) здійснення у порядку та в межах, визначених законом, державного контролю за дотриманням встановлених законом обмежень щодо фінансування політичних партій, законним та цільовим використанням політичними партіями коштів, виділених з державного бюджету на фінансування їхньої статутної діяльності, своєчасністю подання звітів партій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, звітів про

надходження і використання коштів виборчих фондів на загальнодержавних та місцевих виборах, повнотою таких звітів, звіту зовнішнього незалежного фінансового аудиту діяльності партій, відповідністю їх оформлення встановленим вимогам, достовірністю включених до них відомостей;

8²) затвердження розподілу коштів, виділених з державного бюджету на фінансування статутної діяльності політичних партій, відповідно до закону".

II. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, крім:

абзаців п'ятого та шостого підпункту 5 пункту 1 розділу I цього Закону, які набирають чинності з дня початку діяльності Національного агентства з питань запобігання корупції;

підпунктів 3 - 5 пункту 3 розділу I цього Закону (в частині запровадження щорічного державного фінансування статутної діяльності політичних партій, відшкодування витрат партій на здійснення передвиборної агітації та встановлення обмежень щодо розміру внесків на підтримку партій з боку фізичних та юридичних осіб), які набирають чинності з 1 липня 2016 року;

підпункту 4 пункту 3 розділу I цього Закону (в частині подання партіями звітів партій про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру), який набирає чинності з 1 січня 2016 року.

2. Щорічне державне фінансування статутної діяльності політичних партій, на підтримку виборчих списків яких під час останніх позачергових виборів народних депутатів України 2014 року у єдиному загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі було подано не менше п'яти відсотків дійсних голосів виборців, надається таким партіям у визначеному цим Законом порядку за умови подання ними передбачених цим Законом документів, звітів про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру, оформлених з дотриманням вимог цього Закону, за перший і другий квартали 2016 року, а також за умови внесення змін до статутів, передбачених цим Законом. При цьому державне фінансування статутної діяльності таких партій здійснюється починаючи з третього кварталу 2016 року.

3. Відшкодування витрат партій на здійснення передвиборної агітації на позачергових виборах народних депутатів України 2014 року згідно з цим Законом не проводиться. Відшкодування витрат партій на здійснення передвиборної агітації на виборах народних депутатів України розпочинається за результатами наступних чергових або позачергових виборів народних депутатів України.

4. Центральній виборчій комісії у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

1) привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

2) забезпечити прийняття нормативно-правових актів, що випливають із цього Закону.

5. Національному агентству з питань запобігання корупції у шістдесятиденний строк з дня початку його діяльності забезпечити прийняття нормативно-правових актів, що випливають із цього Закону.

6. Кабінету Міністрів України:

- 1) у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
- 2) під час підготовки у встановленому порядку проекту Закону України про Державний бюджет України на 2016 рік та проектів законів України про Державний бюджет України на наступні роки передбачити фінансування у повному обсязі заходів, передбачених цим Законом.

Президент України

П. ПОРОШЕНКО

**м. Київ
8 жовтня 2015 року
N 731-VIII**